

Лекција 2

Зашто се људи не слажу?

На чему се заснивају разлике?

Васпитно-образовни циљеви	Ученици могу да размотре разлоге зашто људи имају различита мишљења о важним питањима Ученици могу расправљати о спорним питањима. Ученици могу да размотре које су вредности неопходне да би се утемељила демократска друштва
Задаци	Ученици дају изјаве ,бране своје ставове о низу питања. Ученици анализирају изворе неслагања о спорним питањима. Ученици размишљају о утицају на њихове властите вредности. Ученици развијају смернице како би подстакли поштовање за плурализам и осигурали да се квалитет поштовања и дијалога о јавним питањима потврди.
Наставна средства	Велике налепнице за вежбу „четири угла“.
Методe	Дискусија. Рефлексија. Критичко мишљање. Увођење правила по питању сарадње.

Кључни појам: Плурализам

Плурализам постоји у друштвима која немају један званичан скуп интереса, вредности или веровања. Грађани имају право на слободу мишљења, вероисповести и изражавања. Изузетак су ставови који угрожавају слободу веровања других људи, противзаконити су и неће се толерисати. Држава у којој је дозвољена само једна вера или где се не прихвата ниједна друга, није плуралистичка.

Ток часа: Наставник тражи од ученика да размотре следеће контроверзне изјаве:

Да ли се слажете или не?

- Погрешно је јести животиње.
- Ако је ученик ХИВ позитиван, не треба да буде у истом разреду са здравом децом.
- Пацифисте не би требало присиљавати да иду у војску.
- Смртну казну би требало забранити.
- Женино место је у кући.
- Деци млађој од 14 година не би требало дозволити да раде.
- Пушење би требало забранити у јавним установама.
- Људи би требало да плаћају већи порез.
- Слобода говора није добра ствар.

Сваки ћошак учионице је означен следећим изјавама:

У потпуности се слажем	Слажем се Слажем се	Не слажем се Не слажем се	Уопште се не слажем Уопште се не слажем
------------------------------	------------------------	------------------------------	--

Наставник редом чита сваку изјаву и тражи од ученика да се на основу њихових изјава о датим питањима, помере у одговарајући угао учионице. Ако не могу да се одлуче, треба да остану ту где јесу.

Када су ученици заузели своја места, наставник их пита зашто су изабрали баш то место. У овом делу не би требало допустити никакву расправу. Наставник тражи од ученика који су променили своје мишљење, да се пребаце у други угао учионице.

Наставник затим тражи од ученика да објасне зашто нису могли да се одлуче. Требало би да запишу разлоге своје неодлучности (нпр., можда су им потребне додатне информације, није им јасно на шта се мисли, виде аргументе на обе стране, итд.).

Вежба се понавља три или четири пута с различитим изјавама. Сваки пут би учитељ требало да издвоји разлоге зашто људи имају различите ставове.

У пленарном делу, наставник наглашава да су иста питања довела до прилично различитих одговора ученика. Тада уводи појам плурализам и поставља следећа питања, објашњавајући да ће им она помоћи да разумеју разлоге постојања плурализама у друштвима:

- Размислите опет о питањима која смо размотрили. Која од њих су изазвала код вас најснажније емоције? Зашто?
- Одакле добијамо идеје, вредности и веровања? (Ово ће помоћи ученицима да виде да идеје везане за контраверзна питања, могу доћи из различитих извора.)

Наставник затим пита ученике колико на њих утиче следеће:

- идеје њихових родитеља;
- шта мисле њихови пријатељи;
- њихова религија или култура;
- медији, нпр. новине, ТВ, интернет;
- наставници;
- њихова сопствена личност.

Ученици затим раде индивидуално и слажу појмове по важности, у писаној форми, односно у облику пирамиде (најважнији појам је на врху пирамиде):

појам

појам појам

појам појам појам

Ученици, у пару, упоређују своје пирамиде. Који фактори су најважнији по мишљењу целог одељења? То се може открити на основу бодовања појмова: шест бодова за појмове на врху пирамиде, за појмове у средини четири бода, а за појмове у дну пирамиде по два бода. У групама од четверо, ученици збрајају бодове додељене сваком појму. Упоредити резултате сваке групе.

Наставник објашњава да се плурализам развија у слободном и отвореном друштву. Какогод, ниједно друштво не може да функционише без минимума заједничког договора њених чланова. Наставник тражи од ученика да наведу неке вредности или правила за која мисле да би помогла у превазилажењу одступајућих вредности или интереса. Ученици би могли, на пример, да предложе следеће:

- Поштовати туђе мишљење.
- Покушати да се ставиш у „туђу кожу“.
- Запамтити да је разговор бољи од туче.
- Покушати не вређати било кога.
- Пружити људима прилику да кажу шта мисле.

Ако се људи не могу договорити, можда нам треба механизам као што је гласање, како бисмо донели одговарајућу одлуку.